

Wstęp

Szanowni Państwo,

Przekazujemy Państwu 22 numer „Biuletynu Polskiego Towarzystwa Kryminologicznego im. prof. Stanisława Batawii” za rok 2015.

Zgodnie z przyjętą od dwóch numerów zasadą w Biuletynie promujemy interesujące prace młodych naukowców – rozpoczynających karierę naukową. W tym numerze są to opracowania Justyny Włodarczyk-Madejskiej z Zakładu Kryminologii Instytutu Nauk Prawnych PAN oraz Antoniego Zakrzewskiego z Instytutu Historycznego Uniwersytetu Warszawskiego. Pierwszy z artykułów (*„Zachowania niezgodne z prawem osób ze stwierdzoną niepoczytalnością”*) zawiera analizę zagadnienia czynów zabronionych dokonywanych przez sprawców niepoczytalnych w oparciu o rozważania teoretyczne uzupełnione przez Autorkę przeprowadzonymi przez nią badaniami własnymi. Drugi z artykułów (*„Mogę dostarczyć Panu tyle kobiet, że można by nimi wypełnić cały okręt”. Handel ludźmi w Warszawie dwudziestolecia międzywojennego*) dotyczy problematyki handlu ludźmi, pokazanego od strony historycznej, na przykładzie Warszawy lat dwudziestych ubiegłego stulecia. To interesujące opracowanie pokazujące, jak dużym problemem dla państwa polskiego były rozmiary tego zjawiska i jak trudne było ono do zwalczania w warunkach II Rzeczypospolitej.

Badania wiktyimizacyjne stanowią w kryminologii jedno z podstawowych źródeł danych o rozmiarach wiktyimizacji czy społecznych ocenach organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości. Mogą być one realizowane przy wykorzystaniu różnych technik badawczych jak: wywiad bezpośredni, sondaże telefoniczne i kwestionariusze internetowe. W swoim artykule dr Paweł Ostaszewski (Instytut Wymiaru Sprawiedliwości) omawia te techniki pokazując jednocześnie, jakimi błędami obarczona jest każda z nich i jaki może mieć to skutek na wynik badania (*„Bezpośrednio, telefonicznie czy internetowo? Efekt techniki w badaniach wiktyimizacyjnych”*).

Niezwykle aktualną i w dużej mierze mającą podłoże rozbudzania emocji społecznych jest problematyka polityki karnej państwa polskiego wobec cudzoziemców przebywających w Polsce. Tego zagadnienia dotyczy opracowanie dr Pauliny Wiktorskiej z Zakładu Kryminologii Instytutu Nauk Prawnych PAN (*„Polityka karna wobec cudzoziemców przebywających w Polsce”*). Celem przeprowadzonej przez Autorkę analizy jest ustalenie, w jaki sposób na przestrzeni lat 2004 – 2012 kształtowała się polityka sądowego wymiaru kary wobec cudzoziemców i czy, jeżeli w ogóle, polityka ta odbiegała od tej stosowanej wobec obywateli polskich.

W nurcie analizy polityki karnej państwa, jednak w mikroskali ograniczonej do więźniów Zakładu Karnego w Białej Podlaskiej, pozostaje opracowanie ppłk Leszka Wojciechowskiego – dyrektora tegoż zakładu (*Wpływ procesu prizonizacji na readaptację społeczną skazanych*). Autor porusza w nim problem negatywnego aspektu kary pozbawienia wolności na osadzonych oraz sposobów minimalizacji konsekwencji jej wykonania na przykładzie praktyk stosowanych we wskazanym wyżej zakładzie karnym oraz prezentuje wnioski, które mogą mieć wpływ na usprawnienie procesu readaptacji społecznej więźniów.

Kolejny artykuł stanowi niejako ciąg dalszy opracowania opublikowanego w poprzednim numerze „Biuletynu PTK” związanego z naruszeniami zakazu wstępu na imprezę masową. Tym

razem autorzy – dr Konrad Buczkowski (Instytut Wymiaru Sprawiedliwości, Zakład Kryminologii, Instytut Nauk Prawnych PAN) i dr Michał Jankowski (Instytut Wymiaru Sprawiedliwości) – poruszają problematykę trudności z ustaleniem sprawstwa w postępowaniach o tzw. przestępstwa stadionowe, jak również analizują ich wpływ na sprawność procesu („*Postępowanie w sprawach o przestępstwa „stadionowe” – trudności z ustaleniem sprawstwa oraz ich wpływ na sprawność procesu*”).

W artykule „*Experience with mediation in domestic Violence cases in Spain: legal regulation and opinions from judicial practice and criminal law scholars*” dr Patricia Esquinas Valverde z Uniwersytetu w Granadzie (Hiszpania) porusza dyskusyjny – i dyskutowany również w Polsce – problem ograniczenia możliwości stosowania mediacji w sprawach przemocy domowej z perspektywy Hiszpanii – państwa, w którym od ponad dziesięciu lat istnieje zakaz stosowania mediacji we wszelkich sprawach, w których zaistniała przemoc związana z płcią. Autorka przedstawia regulacje prawne, analizuje ich charakter oraz konsekwencje ich stosowania dla ofiar oraz dla sprawców.

W części Biuletynu PTK poświęconej informacji o krajowej i międzynarodowej współpracy kryminologów prezentujemy pięć sprawozdań z konferencji, które miały miejsce w bieżącym roku. Zwrócić należy szczególną uwagę na sprawozdanie dotyczące XV Konferencji Europejskiego Towarzystwa Kryminologicznego, która miała miejsce w dniach 2 – 5 września 2015 r. w Porto (Portugalia) oraz na sprawozdanie z międzynarodowej konferencji „Access to mediation for victims of domestic violence”, która odbyła się w Warszawie 22 maja 2015 r.

Ten numer Biuletynu PTK zamyka recenzja książki Małgorzaty H. Kowalczyk, „Przestępcy seksualni. Zabójcy, gwałciciele, pedofile i ich resocjalizacja”, przygotowana przez dr Barbarę Adamczyk z Akademii Ignatianum w Krakowie.

Zwracamy również uwagę na wybrane publikacje kryminologiczne opublikowane w roku 2015.

Życzymy Państwu interesującej lektury,

Redakcja